

[Socialministeren]

Hvordan får vi kontanthjælpsmodtagerne i gang igen?

Kontanthjælpsområdet er netop et af de områder, hvor vi må have gjort op med myten om, at jo højere hjælp i jo længere tid, des bedre social velfærd.

Mange mennesker bliver hjulpet fint over deres problemer ved at få kontanthjælp i en kort periode. Men alle erfaringer viser, at det i vores samfund er af fundamental betydning for den enkeltes selv værdfølelse, at der er brug for én, og tilværelsen som passivt forsørgt er næppe ønsket af mange, selv om vores ydelsesniveau generelt set er ret højt. Hvem ønsker at blive til »en sag«?

At der blandt kontanthjælpsmodtagere er et klart ønske om at komme ind i en aktiv tilværelse med tilknytning til arbejdslivet, viser en ny undersøgelse fra Socialforskningsinstituttet om enlige forsørgere. En interviewundersøgelse blandt enlige forsørgere på kontanthjælp har vist, at de havde et meget stærkt ønske om at blive selvforsørgende.

Derfor må vi forstærke indsatsen for på den ene side at aktivere kontanthjælpsmodtagerne og på den anden side at forebygge, at mennesker kommer i situationer, hvor passiv offentlig forsørgelse er den eneste udvej.

Vi ved:

- at der er brug for nye tilbud til aktivering af kontanthjælpsmodtagerne.
- at tilbudene om uddannelse skal være differentierede, først og fremmest med hensyn til krav om forudgående uddannelse.
- at der er gode resultater af den »helhedsorienterede« forsøgsvirksomhed. Det er forsøgsvirksomhed, som lægger stor vægt på at inddrage deltagerens personlige ressourcer og bl.a. på den måde opbygge deres selvtilid.

Der er altså brug for at sætte ind på flere aktivitetsfelter.

Lad mig her nævne 12 punkter, som vi vil tage op med bl.a. kommunerne:

- En kampagne for bedre udnyttelse af de eksisterende muligheder for at få kontanthjælpsmodtagere i arbejde.
- En kampagne for udnyttelse af de erfaringer, som de sidste 5 års forsøgsvirksomhed har givet med hensyn til f.eks. differentiering af uddannelsesstilbud til kontanthjælpsmodtagere.

- »Skræddersyede« uddannelser, der kvalificerer kontanthjælpsmodtagerne til det lokale erhvervslivs behov.
- Særlige initiativer for at styrke de sent udviklede muligheder for uddannelse og arbejde.
- Bedre udnyttelse af eksisterende uddannelsesmuligheder.
- Kommunal anvisning af sociale støtteopgaver til kontanthjælpsmodtagere.
- Styrkelse af samarbejdet mellem kommunerne og arbejdsformidlingerne i anvisning af arbejde på det almindelige arbejdsmarked.
- Tilvejebringelse af en arbejdstilbudsordning også for kontanthjælpsmodtagere.
- Mulighed for, at kontanthjælpsmodtagere i en kort periode kan have arbejdsindtægter, uden at der sker fradrag i hjælpen.
- Fjernelse af passiviserende rutiner og regler i det sociale system, f.eks. lange ventetider på socialkontorerne og unødvendig kontrol.
- Nedbrydning af barrierer for tværgående samarbejde om at afhjælpe og forebygge sociale problemer.
- Støtte til forsøg med at afprøve og fremme de nye aktiviteter.

I forbindelse med etablering af disse muligheder bør det overvejes, hvorledes vi tilpasser kontanthjælps størrelse til arbejdsløshedsdagpengene og lønnen på lavtlønsområdet.

Disse punkter vil jeg uddybe noget i det følgende.

Vi må sørge for, at der åbnes nye muligheder - ikke mindst over for de unge under 30 år, gruppen af såkaldt »truede« unge. Netop denne gruppe har Socialstyrelsen nu udsendt et materiale om som led i temaplanlægningen vedrørende den sociale forebyggelse.

Med hensyn til kontanthjælpsmodtagernes arbejdsmuligheder har vi flere ideer, som vi arbejder videre med. Jeg vil i denne forbindelse gøre opmærksom på den pligt, kommuner og amtskommuner har til at afsætte henholdsvis 130 kr. og 10 kr. pr. år pr. indbygger til bekæmpelse af arbejdsløsheden hos særligt udsatte grupper, herunder kontanthjælpsmodtagere. Mange hjælpes godt, men ordningen kan sikkert nogle steder bruges bedre.

Vi skal have styrket og udbygget det samarbejde mellem social- og sundhedsforvaltning, arbejdsformidlingskonsulent og beskæftigelseskonsulent, der allerede i dag findes i flere kommuner, og det lokale arbejdsmarked må